

ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ФІНАНСОВОЇ ГРУПИ ЗЕРНОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті досліджено створення теоретико-концептуальної моделі регіональної агропромислової фінансової групи в зернопродуктовому підкомплексі Миколаївської області.

The creation of theoretically-conceptual model of the regional agro-industrial financial group, in cereal, productive complex of Mikolayiv Region was investigated in the article.

ВСТУП

Сучасний етап розвитку процесу агропромислової інтеграції в Україні кардинальним чином відрізняється від попередніх, і пов'язано це з реформуванням економіки, перекладом її на ринкові принципи управління [1].

Одна з глибинних причин виробничо-фінансової кризи, що продовжується, в АПК України, у тому числі в зерновому підкомплексі, — спроба виробити соціально-економічну реконструкцію сучасного сільського господарства, що базується на крупному машинному виробництві, спираючись на обмежений потенціал індивідуально-приватних форм. Реформування сільгосп підприємств за цим помилковим алгоритмом не привело до очікуваної перебудови внутрішньої структури управління і системи організаційно-технологічних взаємодій відповідно до ринкових умов господарювання. Навпаки, в результаті примусової реорганізації великих сільськогосподарських підприємств були підірвані конкурентні можливості й сприйнятливості вітчизняного сільського господарства до досягнень науково-технічного прогресу, його здібність до ефективного освоєння інвестицій.

У країнах розвинутого капіталізму використовується принципово інша модель розвитку сільського господарства, що поєднує його ринкову організацію і орієнтацію на економічний інтерес виробника з перевагами крупного ви-

робництва. Відповідна концептуальна модель реалізується шляхом формування в АПК різного роду інтегрованих корпоративних структур.

У зв'язку з цим розвиток сучасних корпоративних форм інтеграції капіталу, виробництва, науки і сфер обігу є особливо значимим. Одна з форм такого роду об'єднань у сфері АПК отримала назву агропромислової фінансової групи (АПФГ).

Вітчизняний і зарубіжний досвід свідчить, що найкращих результатів діяльності досягають великі господарства й інтегровані об'єднання у формі АПФГ. В умовах жорсткої ринкової конкуренції, а також при вступі України до СОТ лише великі інтегровані об'єднання здатні забезпечити переваги за ціною і витратами при збереженні високої якості продукції, що випускається.

У даний час процес створення агропромислових фінансових груп в Україні надзвичайно складний і стримується безліччю обмежень. Відсутні науково обґрунтована правова база і відповідні гарантії засновників цих корпоративних форм; недостатньо враховується світовий досвід створення подібних утворень, немає ясності в межах корпоративних структур, не вирішені питання організаційних і фінансових взаємин між учасниками.

Вищеперелічені моменти актуалізують проведення комплексного дослідження економічного вмісту і природи корпоративних утворень,

а також пошук адекватних організаційно-економічних механізмів формування і функціонування агропромислової фінансової групи в регіоні.

Питання розвитку корпоративних господарських об'єднань розглядалися багатьма вітчизняними і зарубіжними ученими.

Загальні питання функціонування багатокладної економіки, розвитку корпоративних структур і фінансово-промислового капіталу висвітлені в працях відомих зарубіжних дослідників Д. Кейнса Р. Гильфердінга, С. Фішера, П. Самуельсона і інші.

Істотний вклад у розробку концепції інтеграції підприємств у ринковому середовищі, її оцінку в додатку до агропромислового комплексу внесли В.Г. Андрійчук, П.П. Борщевський, Шпичак О. М. та інші.

У той же час необхідно відзначити, що дані дослідження характеризуються суперечністю вихідних позицій, недостатньою оцінкою вітчизняного і зарубіжного досвіду. Досліджень з розробки організаційно-методичних положень створення регіональних агропромислових фінансових груп в зерновому підкомплексі, що зважають на специфіку економіки територіальних утворень, явно недостатньо. І це при тому, що корпоративні форми господарських об'єднань грають провідну роль в ефективному розвитку АПК регіонів.

Актуальність і недостатня розробленість проблем формування і функціонування агропромислових фінансових груп в умовах господарювання, що склалися, визначили напрям даного дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є розробка теоретико-концептуальної моделі регіональної агропромислової фінансової групи в зернопродуктовому підкомплексі Миколаївської області.

РЕЗУЛЬТАТИ

Створення і діяльність інтегрованих господарських структур в Україні регулюються Законами України "Про підприємництво"[1], "Про господарські товариства"[1], "Про підприємства в Україні"[1].

Інтеграція банківського і промислового капіталів є основною тенденцією економічного розвитку в сучасному світовому господарстві. Поступово відбувається об'єднання виробничих і сільськогосподарських підприємств, науки і фінансово-кредитних інститутів. У результаті утворюється нова форма капіталу — фінансово-промисловий капітал, якому влас-

тиві специфічний характер руху і особлива форма кругообігу. Його вживання дозволяє значно підвищити віддачу і отримати додатковий дохід в результаті об'єданого взаємовигідного функціонування учасників.

В умовах переходу економіки сільського господарства до ринкових взаємовідносин корінним чином змінилася взаємодія економічних і організаційних умов господарювання, що привело до ряду негативних наслідків, в числі яких: примусова реорганізація великих сільськогосподарських підприємств, руйнування технологічних, виробничих і фінансових зв'язків, неогрунтоване зростання числа фермерських господарств і тому подібне.

Розвиток сільського господарства і достатнє продовольче забезпечення передбачають чітке функціонування продовольчого ланцюга від виробника до споживача у відтворювальному процесі, що є органічною єдністю виробництва, розподілу, обміну і споживання. При цьому формуються інтегровані системи, відбувається синтез сільськогосподарських, переробних, торговельних підприємств і фірм, а також постачальників засобів виробництва для відтворювальних процесів.

Агропромислова інтеграція — це завершена форма міжгалузевої вертикальної кооперації, організаційне і економічне об'єднання аграрних, промислових, торговельних підприємств й інфраструктури або відповідних галузей народного господарства в єдине ціле — аграрно-промислово економічну систему, орієнтовану в своєму розвитку на стабільне задоволення потреб населення в продовольстві.

Як показують дослідження процесів інтеграції в умовах консолідації світового господарства, поступово відбувається об'єднання виробничих підприємств, науки і фінансово-кредитних інститутів, що зумовило концентрацію і централізацію капіталу, монополізацію економіки, формування фінансово-промислових об'єднань. У результаті утворюється нова форма капіталу — фінансово-промисловий капітал, якому властиві специфічний характер руху і особлива форма кругообігу.

Не лише теоретично, але й історично, як показує практика, найбільш конкурентоздатною і ефективною формою інтеграції є фінансово-промислова група, яка є об'єднанням декількох юридичних і (або) фізичних осіб, що функціонують як основне і дочірні підприємства чи повністю, або частково об'єднали свої ресурси на основі договору про створення фінансово-промислової групи. Це група, що включає банки, інші фінансово-кредитні установи, промислові,

торговельні підприємства і організації, створена з метою реалізації ефективних державних або регіональних інвестиційних проектів і програм, а також виробництва конкурентоздатної продукції.

Дані об'єднання у сфері АПК отримали назву агропромислових фінансових груп.

На сучасному етапі створюються і діють АПФГ, в тому числі і в сільському господарстві, відповідно до Закону України "Про промислово-фінансові групи в Україні" від 21 листопада 1996 р. [1], Положення Кабінету Міністрів України "Про створення (реєстрацію, реорганізацію та ліквідацію) промислово-фінансових груп" від 20 липня 1997 р. № 781 [1], Указу Президента України "Про окремі питання створення промислово-фінансових груп" від 8 липня 1998р. № 754/98 [1] та Генеральної угоди про сумісну діяльність між підприємствами-учасниками і головним підприємством, затвердженої Кабінетом Міністрів України, а також ряду інших законів, постанов та наказів, які безпосередньо або опосередковано регламентують діяльність АПФГ.

Агропромислова фінансова група (АПФГ) є підприємницьким об'єднанням на основі договору про створення АПФГ сільськогосподарських товаровиробників, переробних, обслуговуючих, торговельних підприємств і фінансово-кредитних установ з метою технологічної або економічної інтеграції для підвищення ефективності виробництва якісної і конкурентоздатної продукції.

Формування агропромислових фінансових груп і розгортання їх діяльності в Україні повинні сприяти вирішенню багатьох проблем.

По-перше, АПФГ орієнтовані на інтеграцію і подолання існуючого розриву між промисловими, аграрними і фінансовими секторами економіки.

По-друге, АПФГ покликані налагоджувати технологічні, виробничі й фінансові зв'язки між підприємствами, розгортати ефективну систему виробничої і науково-технічної кооперації, здійснювати широкомасштабні наукові дослідження і розробки для створення складних техніко-технологічних комплексів.

У сукупності специфічних показників, які визначають склад і структуру АПФГ, можна виділити чинники, представлені на рис. 1.

Вирішальне значення мають регіональні чинники, що здійснюють пріоритетний вплив на формування агропромислової фінансової групи.

Для успішного функціонування агропромислових фінансових груп потрібне комплекс-

Рис. 1. Специфічні чинники, що визначають склад і структуру АПФГ

не поетапне вирішення питань розробки пакета документів підприємствами — потенційними учасниками АПФГ, і методичних положень розподілу доходів, отриманих від спільної діяльності в аграрній сфері.

Методична організація АПФГ включають два етапи: підготовчу стадію проектування і проектну стадію формування агропромислової фінансової групи

На першій стадії до початку збору і обробки звітної інформації за проектом АПФГ необхідно провести попередній аналіз, направлений на виявлення загальної економічної доцільності створення АПФГ і відпрацювання основного задуму її діяльності.

На другій стадії відбувається підготовка звітних організаційних документів і реєстрація проектних груп.

Зерновий комплекс є найважливішою галуззю аграрного сектора області за стратегічною і соціально-економічною значимістю. Близько 40 % агропромислового комплексу Миколаївської області безпосередньо пов'язано із зерновими ресурсами, під посівами зернових зайнято біля половини ріллі й забезпечується майже третина всіх кормів в тваринництві.

Зернове господарство є провідною галуззю агропромислового комплексу області, успішне функціонування якого визначає не лише фінансово-економічний, соціальний стан сільськогосподарських підприємств, але є і базовим елементом продовольчої безпеки.

Зернові культури традиційно займають в області велику питому вагу в структурі посівних площ (2008 р. — 56,6% %, 2009р. — 60,9%).

Динаміку виробництва зернових культур в

Таблиця 1. Динаміка виробництва зернових і зернобобових культур (у вазі після доробки) в Миколаївській області(тонн)*

	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2008 в % до 2002
Миколаївська обл.							
Посівна площа ,га	780877	688716	627857	630354	600705	598679	76,7
Валовий збір,тонн	1833078	1842124	1258305	1399749,0	467648	1684594	91,9
Урожайність,ц/га	24,4	27,6	20,7	22,5	12,9	28,4	116,4
Первомайський район							
Посівна площа ,га	51046	47358	44859	42786	48910	48433	94,9
Валовий збір,тонн	135676	157485	137152	135379	67391	148465	109,4
Урожайність,ц/га	27	34	30,7	31,8	15,7	30,8	114,1

* За даними Головного управління статистики в Миколаївській області

області представлено в табл. 1.

Основна частина виробленого зерна (71,6 %) вирощується в сільгосп підприємствах. (табл. 2) В порівнянні з 2002 р. об'єм валового збору зернових в господарствах всіх категорій області знизився на 8,1%, а у Первомайському районі, навпаки, збільшився на 9,4 %, але, просліджуючи його динаміку ,можна зробити висновок про нестабільність виробництва зернових в цьому районі (табл. 1).

Основними причинами низького рівня показників і нестійкого розвитку сільськогосподарського виробництва є незадовільний стан земельних угідь і родючості ґрунту, що постійно знижується. Загальне скорочення сільськогосподарського виробництва, у тому числі й зернових культур, пов'язане із зростанням цін на техніку, що комплектують вироби, запчастини, добрива, хімікати, а також з незадовільним управлінням сільгосп підприємствами.

На основі фінансової звітності сільськогосподарських підприємств Первомайського району було проаналізовано фінансовий стан сільгоспвиробників і переробних підприємств — потенційних учасників АПФГ. (табл. 3) за основними фінансовими показниками, які характеризують кредитоспроможність аграрних підприємств; встановлено, що найвищу загальну ліквідність та фінансову стійкість, встановлену на основі коефіцієнта фінансового ризику, мають ПСП ім. Партизанської іскри, ВАТ

даними фінансової звітності ФГ " Основа", ДГ "Зоряне", ПСП ім. Т.Г. Шевченка, ТОВ "Співдружність". Визначимо рейтинг сільгосп підприємств за критерієм "суми місць". За рейтингом, серед аграрних підприємств Первомайського району, потенційно кращими є ПСП ім. Партизанської іскри, ВАТ " Бузькі пороги ", ВАТ " Підгур'ївське", ПСП Росія", ПСП " Корпорація України", ФГ "МТД", ФГ " Золота рибка", "ПСП "Ніко", ТОВ "Софія", ПСП "Кумари".

Основні фінансові показники господарств знаходяться нижче значень, що рекомендуються, спостерігається нестійке фінансове положення (табл. 3).

Таким чином, за результатами проведеного фінансово-економічного аналізу можна зробити висновок, що в умовах, які склалися, діяльність відособлених сільськогосподарських виробництв малоефективна. Необхідне розумне об'єднання матеріальних і фінансових ресурсів (із збереженням юридичної особи кожного учасника) у формі агропромислової фінансової групи для створення єдиного замкнутого виробничого процесу.

Отже, одним із шляхів виходу з тривалої кризи, перш за все у виробництві зерна, є створення інтегрованих регіональних фінансово-агропромислових структур в зернопродуктовому підкомплексі Миколаївської області, а саме — агропромислової фінансової групи у Первомайському районі (Первомайської АПФГ),

Таблиця 2. Структура посівних площ зернових культур у Миколаївській області, % *

	Вся посівна площа			Зернові - всього			В т.ч. озимі на зерно		
	2008	2009	2009	2008	2009	2009	2008	2009	2009
Сільськогосподарські підприємства	71,2	73,4	2,1	71,6	80,0	8,4	77,2	74,5	-2,6
Господарства населення	28,8	26,6	-2,1	28,4	20,0	-8,4	22,8	25,5	2,6

* За даними Головного управління статистики в Миколаївській області

яка дозволить істотно поліпшити положення місцевих сільгоспвиробників. У районі є ряд господарств — потенційних учасників даної АПФГ. На першому етапі засновниками є 10 сільгос-

Таблиця 3. Показники кредитоспроможності аграрних підприємств в Первомайському районі за 2008 рік *

№ п/п	Найменування господарства	Загальний показник ліквідності	Коефіцієнт фінансового ризику	Коефіцієнт маневреності власного капіталу
1,000	ПСП ім. Т.Г.Шевченка	0,012	1,958	0,128
2,000	ПСП "Росія"	0,026	0,430	0,954
3,000	ТОВ "Співдружність"	0,001	1,243	-0,580
4,000	ФГ "Основа"	0,001	0,259	0,287
5,000	ФГ "МТД"	0,006	0,070	0,551
6,000	ФГ "Оазис"	0,002	0,200	0,192
7,000	ПСП ім.Партизанської іскри	0,043	0,011	0,771
8,000	ПСП "Кумари"	0,016	0,514	0,616
9,000	ПСП "Корпорація України"	0,028	0,418	0,716
10,000	ПСП "Відродження "	0,040	0,673	0,486
11,000	ТОВ "Агрофірма Дружба"	0,040	0,251	0,356
12,000	ПСП "Ніко"	0,003	0,088	0,624
13,000	ТОВ "Альтернатива"	0,004	2,373	0,573
14,000	ТОВ "Софія"	0,081	1,052	0,514
15,000	ВАТ "Бузькі пороги "	0,020	0,010	0,683
16,000	ВАТ "Підгур'ївське"	0,049	0,071	0,444
17,000	АТВТ "Первомайськагрохім"	0,011	0,478	0,446
18,000	ФГ "Золота рибка "	0,013	0,038	0,399
19,000	ДГ "Зоряне"	0,001	0,183	-0,025
20,000	ДГ "Зелені кошари"	0,001	0,086	0,143

* Розраховано на основі фінансової звітності господарств Первомайського району

пвиробників, елеватор, комерційний банк і Управління агропромислового розвитку.

Основною метою учасників є об'єднання матеріальних і фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проектів і програм, направлених на підвищення конкурентоспроможності виробництва, його ефективності, розширення ринків збуту товарів і послуг, створення раціональних технологічних і кооперативних зв'язків, прискорення науково-технічного прогресу.

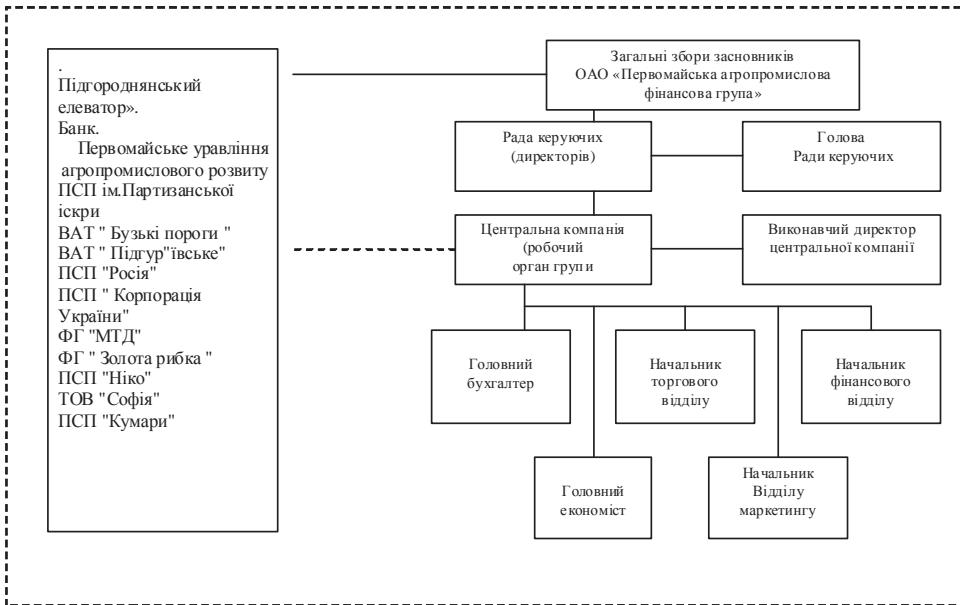
Основне завдання підприємств у рамках групи: мінімізація витрат; вживання перспективних ресурсозберігаючих і маловитратних технологій, розширення виробництва високорентабельної продукції; виділення найбільш рентабельних виробництв у самостійні господарюючі структури, формування центрів прибутку; робота з ринками збуту виробленої продукції, розробка концепції маркетингу; реструктуризація заборгованості підприємств під економічно обгрунтовану програму стабілізації і розвитку підприємств при вживанні комплексу заходів антикризового характеру.

Запропонований механізм створення регіональної АПФГ — взаємозв'язаний комплекс процедур і завдань із формування господарюючого суб'єкта, що функціонує на основі відповідної виробничої структури, фінансово-кредитних стосунків його учасників і системи управління. Розробка такого механізму полягає в обгрунтуванні сукупності методичних положень, що забезпечують вирішення його процедур і завдань.

Основними завданнями при створенні Первомайської агропромислової фінансової групи є: впровадження прогресивних технологій в сільськогосподарське виробництво; розширення площі орних земель; технологічне оновлення виробництва; розвиток виробничої кооперації як уздовж технологічних ланцюжків АПК, так і в сферах маркетингу, матеріально-технічного постачання й інформаційного забезпечення; зміцнення партнерських стосунків між сільгоспвиробниками і підприємствами харчової і переробної промисловості, кредитно-фінансовими установами через розвиток товарного кредиту і фінансового лізингу; вдосконалення організації закупівель і постачань продовольства у державний і регіональні фонди; підготовка кваліфікованих

Таблиця 4. Рейтинг сільськогосподарських підприємств Первомайського району за кредитоспроможністю в 2008 році

Найменування господарства	По загальному показнику ліквідності	По коефіцієнту фінансового ризику	По коефіцієнту маневреності власного капіталу	Загальний рейтинг
ПСП ім. Т.Г.Шевченка	10	19	18	19
ПСП "Росія"	7	12	1	4
ТОВ "Співдружність"	17	18	20	20
ФГ "Основа"	18	11	15	17
ФГ "МТД"	13	4	8	6
ФГ "Оазис"	16	9	17	15
ПСП ім.Партизанської іскри	3	2	2	1
ПСП "Кумари"	7	15	6	10
ПСП "Корпорація України"	6	14	3	5
ПСП "Відродження "	4	16	10	12
ТОВ "Агрофірма Дружба"	5	10	14	11
ПСП "Ніко"	15	7	5	8
ТОВ "Альтернатива"	14	20	7	14
ТОВ "Софія"	1	17	9	9
ВАТ "Бузькі пороги "	8	1	4	2
ВАТ "Підгур'ївське"	2	5	12	3
АТВТ "Первомайськагрохім"	11	13	11	13
ФГ "Золота рибка "	9	3	13	7
ДГ "Зоряне"	19	8	19	18
ДГ "Зелені кошари"	20	6	16	16

**Рис. 2. Перспективна організаційно-управлінська структура
ВАТ "Первомайська агропромислова фінансова група"**

авторська розробка.

сільськогосподарських кадрів; здійснення житлово-побутових і природоохоронних заходів.

На першому етапі спільна установа центральної компанії ВАТ "Первомайська АПФГ" створює організаційну опору для подальшого розвитку інтеграційних процесів, для узгодження інтересів і дій учасників групи (через Наряду керівників агропромислової фінансової групи). Відносно незначна величина статутного капіталу цієї компанії відповідає реальним можливостям об'єднання ресурсів. На другому етапі становлення Первомайської АПФГ почне практикуватися передача ресурсів учасників у довічне управління центральної компанії групи. Структура проектованої агропромислової фінансової групи представлена на рис. 2.

У подальшому економічні можливості центральної компанії нарощуватимуться і через розширення її економічної діяльності за рахунок власних ресурсів. Господарючі суб'єкти, що входять до агропромислової фінансової групи, зберігають юридичну і господарську самостійність, свою організаційно-правову форму.

Реалізація місцевого агропромислового потенціалу стримується недовіком фінансових ресурсів, особливо чутливим в умовах тривалого технологічного циклу. Для стабілізації положення в агропромисловому комплексі району, нарощування виробництва, підвищення його ефективності необхідні інвестиції. В умовах обмеженості інвестиційних ресурсів велике значення має координація дій учасників гру-

пи у сфері капіталовкладень, концентрація засобів у ключових інвестиційних проєктах. Єдиний виробничий процес позбавляє господарючі суб'єкти від зайвих платежів і систематизує всі виробничі зв'язки між ними.

Як показує аналіз міжнародного і українського досвіду інтеграції фінансового, аграрного і промислового капіталів, процес становлення АПФГ йде при активній підтримці держави. Це одна з умов створення і успішного функціонування подібних господарюючих суб'єктів.

При створенні в Україні регіональних АПФГ умова регулюючої ролі держави набуває виняткової ролі, це пояснюється відсутністю досвіду і недостатністю в промислових і сільськогосподарських підприємствах, банках й інших фінансових інститутах вільних фінансових коштів. Необхідною умовою створення регіональної АПФГ є активна участь у цьому процесі адміністрації Первомайського району. Адміністрація повинна узяти на себе ініціативу поживавлення економіки району, визначити принципи і напрями її реструктуризації і розвитку АПФГ, перетворюючи їх на конкурентоздатні господарючі утворення.

Однією з цілей створення Первомайської АПФГ є зниження витрат на всіх стадіях виробництва і мінімізація ціни кінцевого продукту. Зменшення ціни кінцевого продукту досягається за рахунок використання власного транспорту, власних комплектуючих матеріалів, сільськогосподарської техніки, зниження витрат на оплату послуг стороннім організаціям при реалізації продукції.

Важливими є положення про розподіл спільно отриманого доходу, які можуть бути різними залежно від конкретних умов функціонування АПФГ. У сучасних умовах для Первомайської АПФГ найбільш прийнятний варіант взаєморозрахунків у два етапи: на першому — продукцію оплачують за встановленими мінімальними цінами, на другому (після реалізації кінцевої продукції) — додатково отриманий дохід в грошовій формі розподіляють між

підприємствами АПФГ пропорційно встановленим нормативним витратам.

Економічний механізм взаєморозрахунків підприємств агропромислової фінансової групи необхідно формувати не за окремими стадіями відтворювального процесу, а по кінцевому продукту і з врахуванням індивідуального вкладу кожного підприємства в цей результат, з врахуванням нормативних витрат. Вибір того або іншого показника при розподілі отриманого доходу багато в чому залежить від конкретної економічної ситуації і може удосконалюватися в динаміці, приймається і затверджується Нарадою директорів. Головним елементом в регулюванні взаємин партнерів по інтеграції є визначення їх індивідуального вкладу в загальний результат. Найбільш прийнятним для розрахунку індивідуального вкладу є розрахунок нормативів сукупної ресурсоемкості. В процесі розрахунку передбачається грошова оцінка всіх використовуваних учасниками Первомайської АПФГ основних ресурсів.

Для прискорення руху фінансових коштів, а також зміцнення платіжної дисципліни Первомайської АПФГ можна передбачити як вимушений захід введення системи боргових зобов'язань у формі внутріфірмових боргових сертифікатів (векселів). Вони не призначені для забезпечення боргових зобов'язань, що виникають від встановлення підприємствами самостійних економічних зв'язків з іншими фізичними і юридичними особами, що не входять до групи.

Основні положення організації механізму управління в агропромисловій фінансовій групі зводяться до наступного:

— перелік функцій управління визначають безпосередньо засновники агропромислової фінансової групи, які формують коло господарських завдань, що виконуються Центральною компанією АПФГ в той або інший період часу. Визначивши коло функцій управління АПФГ, засновники зобов'язані надалі підкорятися всім розумним управлінським рішенням керівництва АПФГ;

— управлінські рішення АПФГ не повинні поширюватися на повсякденну господарську діяльність підприємств-засновників, якщо це не зачіпає їх спільних інтересів;

— першочергове коло господарських і управлінських обов'язків керівництва агропромислової фінансової групи пов'язане з маркетинговою діяльністю в області вивчення попиту і пропозиції, пошуку ринків збуту і постачальників ресурсів матеріально-технічного забезпечення, розробкою необхідних організа-

ційно-економічних документів і положень з функціонування АПФГ, веденням консолідованої звітності, пошуком фінансових джерел для модернізації виробництва і так далі.

Запропонований економічний механізм функціонування АПФГ забезпечить стабілізацію і розвиток підприємств-учасників, і агропромислової фінансової групи в цілому.

ВИСНОВКИ

Формування агропромислових фінансових груп і розгортання їх діяльності в Україні повинні сприяти вирішенню багатьох проблем. Зокрема, створення Первомайської АПФГ допоможе, в першу чергу, підвищити віддачу від вже наявних засобів (економія ресурсів унаслідок поліпшення координації дій адміністрації району, сільгоспвиробників і переробних підприємств), концентрувати інвестиції в ефективних проектах і залучити додаткові ресурси в ці проекти.

Функціонування АПФГ в зернопродуктовому підкомплексі забезпечить стабілізацію і розвиток агропромислового комплексу в цілому.

Література:

1. Закон України від 7 лютого 1991 р. № 698-ХІІ "Про підприємництво" // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14. — Ст. 168.
2. Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-ХІІ "Про господарські товариства" // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682.
3. Закон України від 27 березня 1991 р. № Ш-ХІІ "Про підприємства в Україні" // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 24. — Ст. 272.
4. Закон України від 21 листопада 1995 р. № 437/95-ВР "Про промислово-фінансові групи в Україні" // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 23. — Ст. 88.
5. Указ Президента України "Про окремі питання створення промислово-фінансових груп" від 8 липня 1998р. № 754/98 Офіційний вісник України № 27. — 1998: www.ovu.com.ua. С.27.
6. Положення про створення (реєстрацію), реорганізацію та ліквідацію промислово-фінансових груп, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 р. № 781 / Урядовий кур'єр. — 1996. — 1 серпня.
7. Ляшенко Т.В. Фінансові методи регуляторної політики // Фінанси України. — 2003. — №6. — С. 94—98.

Стаття надійшла до редакції 04.01.2010 р.